

SLOVENSKI NAROD.

Izjava večer dan zvezdar, nimam sedeže in praznike, ter velja po pošti prejemam na avstro-ograke dežele na vse leta 25 K., na pol leta 18 K., na četrt leta 6 K. 60 h., na en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vse 24 K., na pol leta 12 K., na četrt leta 6 K., na en mesec 2 K. Kdor hodi sam pon, plača na vse leta 22 K., na pol leta 11 K., na četrt leta 5 K. 60 h., na en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znata poština. Na neodobrjenih bremstvih vrednostne se ne izira. — Za oznanila se plačuje od potrestancega petit-vrste po 12 h., če se se oznanila tiski enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiski trikrat ali večkrat. — Dopolnil se je izvedlo frankovati. — Rekoperi se ne vradijo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagevolje pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

"Slovenski Narod" telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Začetek narodnostnega boja med slovenskimi demokrati.

Dne 10. t. m. se je na Dunaju končalo izredno zborovanje odposlancev vseh socialnodemokratičnih strokovnih organizacij.

Na tem zborovanju se je vnel in dobojeval velik boj, ki se je tikal narodnostnega problema.

Socialna demokracija deluje na dveh poljih: na političnem in gospodarskem. Na političnem poprišču ji je delo prav labko, ker obstoji zgolj v negaciji vsakega sedaj obstoječega in v konsekventnem napadanju vseh teh faktorjev in institucij, ki niso po godu socialnim demokratom. Star s strokovno organizacijo je pa drugač.

Tu je treba stvarnega dela, od ločilne so tu dejanske razmere in življenski odnosa.

V narodnem oziru so se delali socialni demokrati silno nepristranske in so imeli vselej poln kočj lepo donečih frat na razpolago. Toda te lepe besede so bile le pesek v oči nerazoddni množici in njihova nepristranost v narodnih vorašanjih je bila zgolj teoretična. Ni že dolgo tem, ko so naravnost obsojali in zametavali narodno idejo in jo zasmehovali.

Kako malo da so se socialni demokrati brigali za narodnost in kako jih je bila postranska stvar, dokazuje nam jasno dejstvo, da so bili še nedavno tega pri nas na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem skoro vse socialni demokrati nemščutari, kar so deloma še danes.

V teoriji sicer naglašajo svojo nepristranost in zagovarjajo absolutno pravičnost naprav vsem narodnostim, v praksi se pa prav nič ne drže teh načel. Še kak mase, ki stoje pod njihovim poseljstvom, tega seveda ne razpijajo in smatrajo vse njihove besede za suho zlato.

Naj, a tudi za te pride še čas, ko bodo spregledale in vedele ločiti besede od dejani.

Na političnem polju, kjer je de-

lovanje socialnih demokratov zgolj negativno, se bo dalo gotovo še nekaj časa izhajati s praznimi, brezpostembimi frazami.

Drugače je pa to na drugih popriščih. Zlasti v praktičnem življenu je često treba z dejanci pokazati svoje mišljenje. Ako opazujemo socialne demokrate, to je njihove voditelje — dunajske Žde, ki zapovedujejo vesoljni avstrijski socialni demokraciji, se prepričamo prav lahko, da se v narodnem oziru prav malo razločujejo od starih nemških liberalcev. Pri takih naravnih strankinoga vodstva bi bilo pač že čestokrat prišlo do konfliktov v stranki sami, aki bi se ne bili voditelji previdno ognili tem razporom na ta način, da so v političnem oziru organizovali delavstvo po narodnostih.

Pri strokovnih organizacijah je pa to drugače. Tu posegajo dunajski voditelji direktno v vsako stvar in skušajo na tem polju razširiti in utrditi svojo moč.

Pri nas se dalo nači socialni demokratje, ki nimajo prav nobenega samostojnega mnenja, slepo izrabljati in ospajajo brez preudarka za svojimi voditelji, kakor katoliški backi za duhovniki. Čehi nastopajo pa tudi na tem polju drugače.

Ti nečejo biti slepo credje v rokah dunajskih voditeljev; zato so si ustanovili svojo češko strokovno organizacijo, da bi bili tako tudi strokovno svobodni in sami svoji gospodarji. Da to dunajskim voditeljem ni po volji, je pač umiljivo.

Adler ni zastonj sodeloval pri sestavi sočinjenevrskega linškega programa in dr. Pernerstorfer ni zmanjšala leta vesel po pangermanskih vodah!

Dunajski voditelji zahtevajo, naj se razpuste vse češke delavske organizacije in se podredite dunajski strokovni komisiji. Njihove težnje merijo na to, da bi se kolikor mogoče vse centraliziralo na Dunaju, da bi se tako nemškemu elementu v socialno-demokratični stranki zagotovilo gospodstvo.

Na mednarodni socialno-demokratski shodu v Amsterdam so dočeli

tudi zastopniki češke sosiale demokracije.

Na tem shodu so Nemci priznali, da se je zastopnik češke delavske zveze izključil od zborovanj, češ, da shod ne posna čeških delavcev, marveč samo avstrijske, ki so pa itak že zastopani po svojem delegatu — Nemeu.

To je dal povod, da so se češki socialni demokrati dvignili protidiktaturi dunajskih nemško-židovskih voditeljev in njihovih priveskov ter zahtevali, naj se socialno-demokratska strokovna društva organizirajo na podlagi popolne narodne avtonomije.

Na shodu, ki je bil te dni na Dunaju, se je razpravljalo o tej zatevi.

Ceški socialni demokrati so došli na shod, dasi so vnaprej dobro vedeli, da bodo porazeni. Udeležili so se shoda, da javno razložejo in pojasnijo svoje pritožbe, a so povedali že vnaprej, da se na noben način ne pokrene dunajski centralni in njenemu nemškemu vodstvu. Na shodu so odprtli poudarjali, da vladajo v dunajskem vodstvu socialno-demokratske stranke germanizatorične tendence, in so to svojo trditve dokazali tudi z dejstvi.

Kar so v tem oziru navedli zastopniki čeških socialnih demokratov, Jaroš, Steiner in Němec, izpričuje jasno, da so Čehi v očeh dunajskih voditeljev ledodružni in nižje vrste, ki jih dunajsko vodstvo brezobjektno izrabljajo in izkoristi v svoje svrhe. Čehi nimajo niti te pravice, da bi si smeli svobodno izbirati urednike svojih listov, da, zgodilo se je že celo, da so poslali dunajski voditelji v redakcije čeških socialno-demokratskih listov ljudi, ki niso bili niti več češkega jezika. Vse to so pa delali seveda z namenom, da bi ti listi pisali samo to, kar bi bilo po volji dunajskih centrali.

Na pritožbe čeških sodrugov so odgovarjali zagovorniki centralizacije v najosabnejšem tonu in se jim ni zdelo niti vredno, da bi se bili spuščali v detajle. Manevrali so zgojili z obrabljenimi frazami in končno res

vkljub plitvosti svojih izgovorov dosegli, da je padel češki predlog. Pri tej priliki so potegnili z dunajskimi Židi tudi nekateri Čehi iz Morave,

kjer je še med socialisti vedno v svetu »mednarodnost«, pod katero se pa skriva samo navadno nemšku-tarstvo.

Ta shod je tudi za nas zanimiv in poučen. Nobena sofistika ne more ovrediti dejstva, da ni bila ta borba, ki se je bojevala na tem shodu, ničesar drugega, nego narodnostni boj.

Izkazalo se je jasno, da je tista »mednarodna barva«, ki jo kažejo nemški socialisti, le navidezna, da je prosto slepilo, pod katerim skrivajo nemški socialisti svoje črno-rdečo-zloto prepiranje.

Da je to res, so pokazali socialni demokrati že opetovano. Pokazali so to v Mariboru in v Celovcu ter pri zadnjih občinskih volitvah v Brnu; kažejo pa to tudi v horbi za splošno in enako volilno pravico. Najjasnejši dokaz v to je pa shod, ki se je nedavno tega zavrel na Dunaju.

Kar je karakteristično za narodnostni boj med Slovani in Nemi, vse to se je pokazalo na tem shodu socialno-demokratskih strokovnih organizacij.

S tem je zanezen narodnostni boj tudi v socialno demokracijo, ki se je dosedaj smatrala kot organizacija, ki je imuočirana proti nacionalnim preprirom!

Državni zbor.

Na Dunaju, 14. dec.

Posl. Hefmann-Wellenhof je interpeliral trgovinskega ministra zaradi premeščanja poštnega uradnika Pogatschniga iz Trsta v Lošinj, in sicer baje po prizadevanju škofa Nagla, ker je Pogatschnig kolovodja za agitacije »proč od Rim«.

(Sicer pa je ta uradnik tudi duša vsemu pangermansku gibaju v Trstu.)

Potem se je nadaljevala razprava o nujnih predlogih glede zboljšanja položaja državnih urad

nikom. Govorilo je več poslanec; končno je poslanec dr. Straucher predlagal, naj se vse najni predlogi izroči proračunskemu odseku z načrili, da čimprej poroča zbornici.

Posl. Hofer je naznani, da hoče vladu uradnike zastrašiti ter je že odredila, da se preti vsem uradnikom, ki so govorili na dunajskem uradniškem shodu, uvede disciplinarna preiskava.

Ta shod je tudi za nas zanimiv in poučen. Nobena sofistika ne more ovrediti dejstva, da ni bila ta borba, ki se je bojevala na tem shodu, ničesar drugega, nego narodnostni boj.

— Straucherjev predlog je bil sprejet.

Posl. Malik kot glavni govornik za predlog je zahteval omejitev manevrov, uvedbo davka na luksus, podržavljanje petrolejske industrije itd., da se že končno reši uradniška miserijs.

Na predlog posl. dr. Derschatte se je poročilo proračunskega odseka o prodaji državnih nemščin v Opavi, Ljubljani in Pragi sprejelo brez debate kot nujno v drugem in tretjem branju. — Na isti način se je sprejelo tudi poročilo proračunskega odseka glede podpiranja trgovinske mornarice.

Na predlog posl. dr. Ferjančiča kot načelnika justičnega odseka so se tudi brez debate sprejeli nekateri zakonski načrti.

Jutri bo zopet seja.

Iz odsekov.

Dunaj, 14. decembr. Gospodarski odsek je začel razpravljati o zakonskem načrtu glede zadrg z omejenim jamstvom. Justični minister je izjavil, da vlada nima ničesar proti takemu zakonu. Odsek je sprejal nato več paragrafov brez debate.

— V odseku za podpore vseh prizadetim se je sprejela resolučija posl. grofa Lamberga, da se vlada poziva, naj predloži čimprej zbornici zakonski načrt o splošnem zavarovanju zoper točo in požar.

Rumuni na Ogrskem se puntajo.

Budapešta, 14. dec. Vkljub zanikanju rumunskih časopisov se

LISTEK.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Dalje)

VI.

Četa Ottona Vipavskoga je tisto pri Dolenci vasi poleg Senožeč. Nekaj dni po odbitem napadu na Senožeč je prijezdil v Dolenco vasi gorški grof Majnhard z imenitnim spremstvom. Majnhard in njegovi vitezi so se delali, kakor da so prišli samo gledati, kako teče vojna, ali velja temu je slutli Otton, da so jih prijeziali drugi nagibi in je tudi kmalu imel priliko, jih izvedeti.

Sprehajajo se po taboru je grof Majnhard tako mimogrede menil, da je patrijash vendar le podcenjeval Jurja Devinskega.

«In še kako ga je podcenjeval, je z nekim zadoščenjem pritrjeval Otton. »Jari se je znamenito obnesel.

Najprej nas je zapeljal, da smo na-

ekskovali Devin. Imeli smo silne izgube in ko smo končno zavzeli našipe, smo izvedeli, da Jurja sploh ni v Devinu in da je bil ves trud zmanj.

In tu nas je zopet zapeljal. S silnimi žrtvami smo zavzeli dva našipa, že smo misili, da smo zmagali, kar je pridrvel Jurij. Zdaj se je vnel nov boj in bili smo odbiti, a ved sto naših ljudi je to plašilo z življencem.

»To so hudi udarci za patrijash, je menil Majnhard. »Ne vem, če se posređi Jurja premagati.«

»Patrijash legat je krivočlen tiger in škofje ga še ščujejo,« je dejal Oton. »Odnehal ne bode, do zadnjega trenotka ne.«

»A kaj pravijo vitezi, saj imajo ti vendar tudi besedo.«

»Za štirideset dni so vezani in se morajo legatu pokoravati. Toda Jurja spoštujejo zdaj bolj ko kdaj; ti domišljavi Furlani so zdaj spoznali, kaj je kraška pest in bi najraje šli domov, če bi le mogli.«

Majnhard je smehljaje prikimal in po kratkem molku reklo:

»Peji me pred legat; ja sem prišel, da posredujem med njim in med Jurjem; bolje časten mir kakor taka vojna.«

Oton Vipavski se ni potrudil, prikrivati svojega veselja, tako mu je ugajal Majnhardov predlog in hitro je ustregel izraženi želji.

Majnhardov razgovor z legatom je bil prav kratki in goriški grof se je prepričal, da je pooblaščen ogledskega patrijasha v resnici krivočlen tiger.

»Tudi jaz želim miru,« je sladkim usmevom dejal legat. »Blagoslovjene Gospodov sem in kot tak ne ljubim vojne. Če je Jurij Devinski res tako nedožen, kakor pravite, če se kesa svojega nastopa, potem lahko doseže mir. Ilite v Senožeče, grof Majnhard, in sporodite mu naše pogone.«

»In kateri so Vaši pogoji?« je vprašal Majnhard radovedno.

»Juri Devinski mora obljubit, da prosi patrijara odpuščanja. V tem slučaju sme s petimi vitezi zapustiti Senožeče. Vse ostalo vojaštvo pa

mora odiožiti orožje in se nam vdati na milost in nemilost.«

Majnhard je vedel, da so patrijashovi vojščki pomorili vse delovno prebivalstvo in ni bil v dvojni, kaj bi se zgodilo senožeškim vojščkom in senožeškemu prebivalstvu, če bi se vdaljalo patrijashovemu legatu na milost in nemilost. Toda bil je zaščitnik ogledske cerkve in zato se je moral udati in iti sporoditi Jurju patrijashove pogoje.

Z belo zastavo v roki se je Majnhard bližal nasipu, ki je bil na praviljen okrog Senožeč in zahteval, naj se

med Rumuni le pripravlja nekaj izrednega. Občinske oblasti so dobitne naročile, da takoj nastopijo zorožjem proti vsakemu takemu pojavu. V nekatere rumunske pokrajine je odšlo že vojaštvo v obrambo Madžarov. Pri rumunskih kmetih so zasobili orožniki v enem tednu 200 Werndlskih pušč. Aradska železnica je svoje objekte oborožila z revolverji. Stavilo šuvanje se je vrhutega pomnožilo. Minister na ranjih zadet je zahteval od velikih županov v Aradu, Huniadu, Biacri in Fogarasu, da mu v petih dneh poročajo o gibanju med Rumuni.

Pogajanja s Turčijo.

Dunaj, 14 decembra. Pri pogajanjih s Turčijo so naleteli velesile na nove ovire. Turške zahteve so namreč preveč splošne in nejasne ter jih noče preizkusiti, da ji ostanejo za bodočnost izhodi odprtih. Tako zahteva n. pr., da se morajo izdatki za vojaštvo plačevati iz finančnih dohodkov treh makedonskih vilajetov; noče pa povedati, ali le izdatki za posadko, ki je potrebna v Makedoniji ali za vse turško vojaštvo. — Dnešnji turški ministrski svet odloči o aferi; ako bo odgovor turške vlade povlogen, se demonstracija takoj ustavi.

Dogodki na Rusku.

Zarota reakcijonarjev.

London, 14 decembra. Is Petrograda je došlo poročilo, da je reakcijonarna stranka kovala zaroto, da odstavi carja ter ustanovi diktaturo pod vodstvom nekega reakcijonarnega velikega kneza. Graf Vitte je baje zaroto razkril, nakar je dal car na njegov predlog grofa Ignatjeva zapreti.

Vojnički punti.

Petrograd, 14 decembra. Med rezervisti v sibirskih garnizijah se čimdalje bolj širi revolucionarno gibanje. V Irkutsku noče hoditi vojaki na stražo. V Kijevu se bratio vojaki na ulicah z dijaki in delavci ter jim prisegajo, da ne bodo streljali nikdar nanje. Dva polka z godbo na čelu sta priredila v družbi z delavci obhod po mestu.

Položaj v Livlandiji.

Varšava, 14 decembra. Oskar je nad Livlandijo proglašeno vojno stanje, je mesto Riga popolnoma ločeno od ostalega sveta. V vseh podjetjih, na poštab in železnicah štrajkajo. Mesto je kakor izmrlo, nikjer ni na ulicah. Po deželi vlada anarhija. Povsed ščuvajo agitatorji ljudstvu k vstaji, da dobi republiko.

Finančni položaj.

London, 14 decembra. Graf Vitte je izjavil nekemu angleškemu dopisniku, da je država finančno močna, da lahko izpoljuje vse obveznosti. — Istočasno pa prihaja iz Petrograda vest, da se hoče državni svet skrčiti za 37, vojni svet pa za 23 članov, da se zmanjšajo državni izdatki.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. decembra.

— „Slovenski Jug“ o slovenskih razmerah. »Slovenski Jug«, ki izhaja v Belogradu in o katerem smo imeli že opetovanje, prično se pojavlja izraziti, prično v svoji zadnji številki daljši članek o slovenskih razmerah, iz katerega posnemamo: »Slovenski klerikalci so se organizovali v novo »ljudsko stranko« ter zavrgli svoj dosedanji naslov »katoliško-narodna stranka« z namenom, da bi se jim ne moglo več odišati, da so konfesionalna stranka. Toda tudi pod novo firmo bodo ostali to, kar so bili pod staro tvrdko, namreč protivniki vseke slobode slovenskega naroda. Slovenski klerikalci teži za tem, da obdrže narod v tem nevednosti, da bi ga tem lažje izkoristili v dunajske in katoliške svrhe. Največji sovražnik slovenskega naroda je klerikalizem, ki ga drži v okovah avstrijskega robstva in daje tako priliko Nemcem, da zatirajo ta najsimpatičnejši izmed jugoslovenskih narodov. Kie-

rikalni stranki nasprotuje liberalna. In dodoma ima prva na svoji strani kmetsko maso, ima druga na svoji strani vso slovensko intelegrino, razume se — rasen duhovščine. Glavna avrha liberalne stranke je borba proti klerikalizmu in konsekventno tudi proti nemščini. Borba med tem dvema, diametralno različnima strankama se vojuje že več let. Najmočnejše orožje klerikalov je duhovščina, cerkev, prižnica in spovednica, kar še vedno vpliva na izredno počasni slovenski narod. Naprednjaki so pa posegli po drugem modernejšem orožju: po prosveti. Poleg učiteljev, ki so skoraj vsi liberalnega mišljenja, kot ustmenih narodnih prosvetiteljev, je časopisje najsilnejše orožje liberalne stranke. V to avrho je osnovala ta stranka svojo tiskarno, v kateri se tiskajo trije izborne urejevalni listi: glavni strankin organ »Slovenski Narod«, književni list »Ljubljanski Zvon«, v najnovejšem času je pa tiskarna jela izdajati politično-satirični list »Oso«. »Slovenski Narod«, ki izhaja že 38 let, ni samo največji, nego tudi najuglednejši slovenski politični list, simpatičen že v prvi vrsti radi njegovega stališča napram jugoslovenski ideji. Ta list ni samo sprejel jugoslovenske ideje, marveč tudi praktično deluje za njo. List ima stalno, dobro urejeno rubriko »Jugoslovenske vesti« in je vsakdat dobro poučen o dogodkih na Balkanu in o razmerah v Hrvatski in Slavoniji. »Ljubljanski Zvon« je književni list, ki bi bil v čast vsekm drugemu kulturnemu narodu.«

— **Pasivni odpornik stavcev** je končan in se je danes v vseh tiskarnah začelo zopet redno delo. Včeraj so se vršila med delodajalci in med delojemalcem pogajanja, katerih se je udeležil tudi dunajski delegat in pri katerih se je doseglo porazumlenje. V dnevih pasivnega odpora je seveda zaostalo jako mnogo dela; prosimo dotične naročitelje novič potrpljenje; vsa naročila se izvrši kar mogoča hitro ali zakasnitve je neizogibna.

— **Imenovanja.** Obč. svet je imenoval v svoji tajni seji dne 13 t. m. magistratnega konč. praktikanta Janka Rupnika za konceptista, g. absolvt. pravnika g. Fr. Jančiča pa za konceptnega praktikanta.

— **Solska imenovanja.** Nadučiteljem na Činem vrhu je imenovan Fran Silvester, nadučiteljem v Čatežu Anton Vidmar, nadučiteljem v Podkraju A. Zupanec; nadučiteljem na Dobrovli Fran Borčnik; v Tahinj pride Suzana Baloh, k St. Petru v Ljubljani Marija Levstek, na Raku Fr. Lunder.

— **Poštne vesti.** Službo poštarice v Krčevih pri Ljutomeru je dobila pomočna poštna uradnica gdž. Magdalena Lopan v Rogatcu. — Poštni cícial in absolvirani pravnik Ljuboslav Radić je na lastno prošnjo premičen v Žadar.

— **Slovensko gledališče.** Iz pisarne »Dramatičnega društva« se nam javlja: V soboto dne 16. decembra se ponavlja opereta »Cigan baron«. Vlogo ciganke igra ga. Danilova. Prevzela je to vlogo iz prijaznosti v zadnjih urah, ker se je pevki gč. St. Ljubljano pasivno resistirati. Prihodnji teden dne 19. in 20. decembra pride na vrsto novitev »Carjev sel.«

— **Slovensko gledališče.** Slovensko gledališče je v torek proslavilo 150. rojstni dan prvega slovenkega dramskega pisatelja Antona Linharta z vprizoritvijo njegove igre »Županova Mičike«, kateri je spisal po osnovi drja. Josipa Vošnjaka predigro in poigro Anonimus. Dejanje predigre se vrši zvečer 28. decembra 1789 v Zoisovih paladi v Ljubljani neposredno pred premijero Linhartovo »Županova Mičike«. V igri nastopajo baron Žiga Zois, pesnik Valentin Vodnik, Anton Linhart in prvi predstavljalec »Županova Mičike« — Zoisovi nečakinja Gabrijela in Milica Garsaroli, dr. Makovec in Oton Desselbrunner. V Zoisovem saloni se razgovarjajo baron Zois, Vodnik in Linhart o igri, ki jo je spisal Linhart in ki se igra isti večer vprizoriti na ljubljanskem odru. Linhart sam je najbolj prepričan o uspehu igre, ne morda iz samosti, nego zaupajoč na avtoritetu barona Zoisa, ki je igro povzročil. Zois

oporeka, da bi bila njegova avtorita tolika, da bi že igri priporočila do uspeha. Odločilna za igro je sodba Vodnika, ako Vodnik ugodno sodi o igri, potem je tudi njen uspeh zagotovljen. Vodnik v svoji skromnosti odklanja tako priznanje naglašajoč, da ni dramatik in da je tudi niger Linhart bolj več literarnem jesiku, da torej njemu ne pristaja nobena sodba o Linhartovem delu. Vname se na to literaren razgovor, v katerem Zois in Linhart razvijata svoje misli o veliki vrednosti Vodnikovih pesmi, ki se odlikujejo po gibnem jesiku, lahkem stilu in narodnem duhu. Vodnik odklanja tako pohvalo in poudarja, da je edino zasluga barona Zoisa, aka je on načel pravo pot in deloval tako, da je zaslužil pohvalo. Med tem se približa čas, ko je treba oditi k predstavi. Linhart in Vodnik odhajata. Pri vrati zastre Vodnik kip Danteja in Petrarke in hudo vpraša, da je Slovensem kdaj rodil takšen pesnik, kateri sta bila t. dva? Na to vprašanje odgovarja Zois v proročem duhu, da bo vstal med Slovensi pesnik, enak Petrarki in da bo prišel čas, ko bodo hvalenji potomci postavili spomenik prvemu slovenskemu pesniku Vodniku in slavili v Linhartu začetnika in usvaritelja slovenske drame. Po igri se vrši po premieri »Županova Mičike«. Delujede osebe so iste kakor v predigri. Zois, Linhart in Vodnik in predstavljalec igre nastopajo pod neposrednim dojmom veliknega uspeha, ki ga je dosegel »Županova Mičike«. Zlasti je vzradošen baron Zois, ki v svetem navdušenju napoveduje slovenskemu narodu novo srečnje dobo, katero pomladi je že napočila s tem, da so Slovensci že zavzeli prvo kulturno postojanko — gledališče. Tudi Vodnik je ves vzhoden vesel uspeha prve slovenske predstave in v proročem duhu že gleda čas, ko si bo zaničevali slovenski jezik pridobil povod ugled in veljavo, ko bo zagospodaril v Šolah in uradih in ko bo za narod pridobljena tudi inteligenco. Poigra se zavri z živo sliko, ki predstavlja razvoj slovenskega gledališča od »Županova Mičike« do današnje slovenske izvirne drame, izvirne opere in operete. — Obe izvirni igri dokazujeta, da se je pisatelj vglabil v snov in da prav dobro umeva vlogo, ki jo je igral baron Žois v dobi našega preporoda. Znataje barona Zoisa, Vodnika in Linharta je dobro pogodil, jih spretno očital, zlasti dobro je zadel blagga za vse dobro in lepo vnetega Zoisa. V obde se je pisatelju posrečilo dobro zadeži in ozaditi milje, v katerem je nastalo, kateri si mi sedaj predstavljamo, to naše prvo dramsko delo. Ako imus je hotel s svojima igrami naslikati, kolikor mogoče verne razmere in odnose, ki so dali povod, da je vekhila iz slovenskih tal prva dramatska cvetka. Da-l si tu razmere dejanski bile t. ke, kakor se juh slika, nam pač ni mogoče razsoditi, to je pa gotovo, da je milje, v kakovem sedaj sodimo, da je varasla »Županova Mičike«, prav dobro pogojen, zlasti v predigri. Znataje, mišljenje in čuvstvovanje oseb, ki so si stekle največ zasiug za naš književni preporod, je pisatelj prav spretno očital in poantiral; Zoisa, Vodnika in Linharta zremo pred sabo, kateri so jih nam sličali naši slovenski zgodovinarji in kakovšni so nam vedno lebdeči pred očmi: Zois kot velikodusen mesec in svetovno načrtač mentor dozvetnih svojih učencev Vodnika in Linharta. V igri nastopajo prvi predstavljaleci in predstavljalki »Županova Mičike«, med njimi tudi Zoisova nečakinja Gabrijela L. Garsaroli. Pisatelj jo slika kot dekle, s čimer dela silo zgodovinski resinci, ker je bila G. briješla takrat, ko je nastopila v »Županova Mičike«, že poročena. Igra »Županova Mičike« bi se nam moral podati v isti obliki, kakor jo je spisal Linhart, ne pa kakor sta jo predelala po svoje dr. Bleiweis in sedaj Anonimus; predelati bi se moralno pristno Linhartovo delo, potem bi se pač ne bi prigodil panahronizem, da bi slovenski kmet govoril v igri, ki se igra leta 1789, o železnici, o brzaju it. d., o čemer za Linhartovih časov še pač ni bilo ne duha ne sluha. Kakor ste nam sicer v celoti ugajali predigra in poigra, vendar nam sudi, da se poigra završuje prebasalno. Čemu je bilo treba v poigri pomočiti Zoisevemu nečakinju, kar s prvočim osnutkom iger ni prav v nikaki zvezri? Poigra bi dosegla veliko večji uspeh in bi bilo tudi za slavnostno predstavo veliko bolj prikladno, ako bi se tretji prizor poigre završil takoj z živo podobo, predstavljajočo razvoj slovenske dramske umetnosti. Ako se bodo predstave še pogovila, bi nasvetovali, da se poigra v tem smislu preustroji, kar bo stvari s. mi samo na korist. V tem slučaju upamo tudi, da se postavita v Zoisov salon tudi kipa

Petrarke in Dantea, da ne boste ta dva močna predstavljali dve — ženski figuri, kakor se je to ugodilo zadnjih. Z igralki smo bili to pot zadovoljni, ker so se potrudili in po svojih močeh skušali zadostiti svoji nalogi. Pred vsem je nam pohvaliti g. Dobrovolskem, ki je prav dobro pogodil značaj Zoisov in z di-

skretno, elegantno igro predstavljal barona Zoisa takega, kakršnega je nam orisala slovenska zgodovina. Vodnik, kakor ga je predstavil g. Verovšek, je bil dober, dasi bi šeleli, da bi ga igral bolj vzhodeno in vili v igro malo več toplih tonov. Kot župan Kremen je bil g. Verovšek veliko boljši, kakor mu v obče nejšibolj uggasio kmetski tipi. Gospa Danilova je igrala Gabrijela in

vlogo Podgorško v primerno rutino brez pretiravanja. G. Kreisova

je bila v vlogi naivne Milice izvrstna in se je zlasti odlikovala s svojo neprisiljeno, naravno igro. Prav dobra interpretacija županove Micke je bila g. Spurna, ki je predstavljala preprosto, lahkovorno kmetsko dekle povsem verno in umerjeno. Gospa Spurna se je to pot tudi pokazala kot dobra deklamatorica. Želite bi jih nekoč več okretnosti. Vloga Glasika v »Županovi Mičiki« je kot neslašč za g. Liera, ker mu daje priliko, da lahko v polni meri razvije svoje sposobnosti. G. Lier je dosegel s svojo igro lep uspeh, kar radi priznavamo, da si sodimo, da bi igri bilo več v prid, akor bi se bil mestoma nekoliko moderiral. G. Nudič je nam ugujal tako kot dr. Makovec, kakor kot Auže. Kmetke vlogi dosegel niso bile njegova dobra stran, no, v vlogi Anžeta je pokazal, da se bo vživel tudi v take vloge. G. Vedral v vlogi Linharta je zastonil svoji nalogi, svetovali bi mu pa, da bi v bedoti igral bolj izrazito in bolj čustveno. G. Dragutinovič je bil kot Dasselbruner in Sūsheim, kakor večje, posebne pohvale pa zasluži za spretno režijo in ukusno efektno kompozicijo žive slike, predstavljajoče razvoj slovenske dramske umetnosti. Ob koncu pripomnimo še tole: Za slavostno predstavo bi bilo pač treba poskrbeti orkester, ki bi bil dovolj številjen in ki bi tudi igral tako, da bi nas ne bilo treba biti sram pred — tujci, kakor se je to ugodilo pri slavnostni predstavi v torek. Radi imamo pri dramskih predstavah godbo, toda raje nič, kakor tako, kakršna je bila v torek. X.

Opereta, »Cigan-baron«

Snozi se je pel pel prvič v tej sezoni Straußova melodijoča opereta »Cigan-baron«. Predstava je bila takšna, kakršna bi ne smela biti. Sicer se pa ni čuditi, ako se opereta v glasbenem oziru ni posrečila, ako se uvažuje, da je bila, kakor čujemo, samo ena orkestralna skušnja, a še ta se ni izvedla do konca. Vrh tega je moralna v zadnjem trenutku prevzeti vlogo stare ciganke ga. Danilova, dasi ni pevka, da se je na ta način sploh mogla vpriporočiti opereta. Vse priznaje g. Danilova na njeni požrtvovalnosti, da je omogočila predstavo, a vendar nam njenja krasna, efektna igra, s katero se je očividno potrudila, ni mogla docela nadomestiti pevke. G. Oršelski je bil prav dober cigan baron in nas je tako v igri, kakor v petju zadovoljil, dasi se je nam zdelo da ni bil baš pri glasu in da tudi sicer ni bil posebno disponiran; videlo se mu je pa, da se je trudil, da v polni meri zadosti svoji nalogi. Z gospo Skalovo smo bili prav zadovoljni; njen glas je bil včeraj izredno blagodoren in mil, a tudi igrala je efektno in s primerno čustveno stoj. V vlogi Župana je nastopil g. Lier, ki je s svojo neprisiljeno kompozicijo vpravil občinstvo v zadnjem trenutku vlogi stare ciganke. Danilova, dasi ni pevka, da je način sploh mogla vpriporočiti operetu. Vse priznaje g. Danilova na njeni požrtvovalnosti, da je omogočila predstavo, a vendar nam njenja krasna, efektna igra, s katero se je očividno potrudila, ni mogla docela nadomestiti pevke. Naglašal je posebno potrebo skupnega delovanja, ker je od krepke organizacije pričakovati ugodnih uspehov. Društveni tajnik kontrolor gosp. Ahlin je poročal obširnejše o delovanju društva v tekočem letu. Glasom poročila blagajnikovega imela je društvo leta 1905. 533 K dohodkov in 369 K stroškov, tedaj 164 K prebitka. Poročilo računskega revizorja kontrolorja g. Debelaka se je vzelno na zunanje, nakar se je društvenemu odboru poddelal absolvitor. Po sprejemu proračuna za leto 1906. določila se je nadnina društvenikov v dosedjanji višini. Na predlog adjunkta g. Novaka izreklo se je vodstvu društva za dosevanje delovanja zahvala in zaupanje. Predlog kontrolorja g. Križmanca, da naj društvo deluje z vsemi dopustnimi sredstvi na to, da se sedanji slabavi avščina davčnih uradnikov čim preboljša, bil je enoglasno sprejet. Ker drugih predlogov ni bilo stavljenih, je društveni predsednik zahvalil se vsem došlim občinstvu zaključil. Društveni tajnik je sedaj g. kontrolor Ahlin v Kamniku, blagajnik pa g. Adolf Ruda v Ljubljani. Dopisi na društvo naj se tedaj pošiljajo v Kamnik, deuarne pošiljati pa na zgornj omejenega društvenega blagajnika v Ljubljano, Breg řev. Y.

Promociji.

Danes bo promoviran za doktora prava na graškem vseudišču g. Fran Streleč, notarski »andidat v Mariboru. Čestitamo! — I U C Ivan Lavrenčič, pravni praktikant e. kr. deželnega

sodijašča v Ljubljani in e. in kr. poslovnika v rezervi, bodo v soboto 16. t. m. ob 1. uri popoldne na ces. kr. češki univerzitet v Pragi promovirana doktorjem prava. Čestitamo.

1537 K 89 v. Pogrebčine se je izplažalo 820 K, za vence 36 K in 810 K edpravljane vdovam in sirotom. Ustanova za vojaške invalide v zanesku 25 K 84 v. se je podelila voj. invalidu Ivanu Ladihu v Trebnjem. Občni zbor je na predlog g. Škofa sklepal ustaviti branilni zaklad za praznovanje vladarske 60letnice cesarja Franca Jožeta I. Dalje pritrdi občni zbor predlogu g. Košaka, da se predriči v predpustu l. 1906. in potem vsako drugo leto veteranski plesni venček proti primerni vstopnini. G. Kamer reiter imenjuje se z bog posebničkih zaslug za društvo častnih članov. Pri dopolnilni volitvi so bili v odbor izvoljeni gg. Franc Jenko, Alojzij Kosačak in Ivan Tomčič, kot računski pregledniki pa gg. Avg. Burger, Ivan Dachs ter Iv. Jeglič.

— **Pevsko društvo „Ljubljanski Zwon“** izreka najtoplejšo zahvalo g. Josipu Premku in g. Rudolfu Bajduetu za podarjeno pesem „Pevcem“ (zložil Jos. Premk, uglasbil Rudolf Bajde.) Četrto kitico si je izbral društvo za geslo, katerega do sedaj še ni imelo in je natisnjeno na državnih vsprememicah.

— **Insolventna firma.** Ni še dolgo tega, kar se je na Wurzbachovi hiši v Gradišču pojavila firma „Mathias Hermann.“ Nihče ni vedel, od kod da je mož prišel in vse se je čudilo, da labkovorno občinstvo raje kupuje pri takih dvomljivih ljudeh kakor pri solidnih in poštenih domačih trgovcih. Rečeni Hermann je imel s svojim bratom v Trstu in v Ljubljani tako imenovan „Ratengeschäft“. Nekaj časa je kar pod roko tako delal, dokler mu ni davčna oblast pristrigla perutne. Mož je moral delati dobre kupčije, ker ima že toliko na strani, da je mogel ustaviti plačila. Njegova insolvenca je že razglašena. Kadaj se bo kupujoče občinstvo že toliko spamečovalo, da ne pojde več na limacije takim tistem?

— **Na Gotico** gre prihodnjo nedeljo družba slov. planincev. Odhod je zjutraj po sestki ob 6 ur od Kopitarja pri Sv. Krizu nad Jasencem. K-r je sedaj lepo vreme, snega na gori malo in še ta je tako trd, da se poljubno po niem hodi. se vabijo slov. planinci, kateri želijo e ženskem času krasne naravne barve pri vzbajajočem solnem opazovati in enkrat zopet na čist zrak priti, da se udeleži tega izleta.

— **Pogreb književodje litarne v Litiji** g. Antona Jelodnika, 13 t. m., je pokazal, kako splošovan je bil pokojnik povsod. Is vsem slojev je prišlo občinstvo, da mu iskaže sledoč še Cerkevno blagostoljenje je izvršil g. dekan Anton Zlogar ob mnogobrojni asistenti. Spremova se je udeležilo več pevskih društav med temi tudi ljubljanski »Slaveci«, še gar ustanovni v častni član je bil pokojnik. Pevski zbori so zapeli več žalostink pred hišo, v cerkvi in ob grobu. Bidi prijubljenemu možu lahka zmora!

— **Predstava slik.** Piše se nam iz Litije: K-tor je oznanjeno, je prirediti v petek v gostilni na pošti tukšnji fotograf g. Ražun predstavo, ki se je izborno obnesla v vsem osteru, bodisi glede obiska, bodisi glede protizvajanja. Slike so izravnost čarobne in jeko fiao koloredane ter so vse posnetki raznih slovenskih krajev. Prikazujejo se v velikosti do 3 metrov. G. Ražun na mrača s svojimi slikami prirediti predstave š tam naše slovenske domovine, zato je priporočati, da bi občinstvo njegove predstave mnogobrojno posédo, saj je vseh slik skupaj okoli 250 ki se jih vse vidi v dveh vedenjih. Vstopnina sorazmerno nizka za ogled prelepih krajev naše Slovenije. Prihodnjo nedeljo bo predstava v Mihalčičevi dvorani v Zagorju ob Savi.

— **Komisar Schittning in avtonomna občina Jesenice.** Bilo je pretečeno soboto pop., ko je prikorakal na Jesenicu komisar Schittning ter vstopil v županovo pisarno. Razkoračil se je pred županom Klinarem, zahvalil volilni imenike, zgrbančil še ter osorno dejal, da se mu volilni imeniki ne dopadejo, energično protestiral proti vpisanju častnih članov, ter zažugal, da bo okrajno glavarstvo v Radovljici, že vedelo postopati proti takemu početju. Nato je zaučkal, da se morajo volilni listi v ponedeljek izpostaviti na ogled — čene, bo razpustil občinski odbor. Segel je nato v žep, potegnil iz njega par telegramov, podpisanih od glavnih jesenških davkoplavevalev: Pongrac, Peter Rozman in Kristel Vilman, kateri so glavarstvu naznani, da hoče občinski odbor v nedeljo voliti 5 častnih občanov, ter protestiral z grožnjo, da bodo okrajno glavarstvo vedelo postopati proti vsakemu takemu volilnemu manevru. Nato je potem, ko je dal župan ukor radi prepočasnegra uradnega poslovanja s politično oblastjo na svojo pest odredil zadnjih 8 dni za reklama cijisko dobo, stestavl z županom kakor kak srednjeveški inkvizitor — zapisnik, mu stavljal svoje punktacije, ter pustil

župana podpisati, nakar je odšel. Mi pa vprašamo sedaj g. župana, dali so zaveda, da je župan avtonomne občine, in zakaj da plačuje občina občinskega službo, ako so ga neče poslušati, kadar ga pridejo taki c. kr. mladeniči na tak nezaslišan način terorizirat in nadlegovat? Politično oblast pa vprašamo, ali sploh ve, kaj znači ime „avtonomna občina“, in ali smatra kot pošteno in opravljeno izkoriscati županovo odjeljivost napram oblastvenim organom?! Govorite, gospodine Schwarz! Pričakujemo od naših poslancev, da bodo znali takim mladim in predznamen uradnikom stopiti na parklje in tudi gosp. Schwarzu posvetiti kakor zasluti.

— **Dajki mestne višje rešitke v Idriji** so pod vodstvom učitelja g. Engelberta Gangla priredili na Marijin praznik, 8. t. m., v veliki čitalni dvorani glasbeni in glasbeni večer na korist podpornemu društvu za idrijske realce. Večer je v vsakem oziru prav povoljno uspel. Obširni spred je nadil užitka vsakomur. Zabavili so se oni, ki se veseli lepe godbe in petja, drogi pa so se radovali z lepo igro. V početku je izvajal orkester (18 gocev) pod signurnim vodstvom petošoleca Zorko Prelovec Wagnerjevo koračenico „Tirolski drvarji“, pesem iz Straussove operete „Cigan baron“ in pesem iz Nesslerjeve operete „Der Trompeter von Säckingen“. Vpoštevaje, da je orkester sestajal po večini iz mladih dijakov, je prav dobro proizvajal teko kompozicije. Mnogočestveni mešani zbor realcev je nato zapel Med ē Aljažev „Večer“ in narodno „Tam za turškim gricem“ prav čeduo in žel obilo povaljeval do navzočega občinstva. Za tem je kvartet (I. viol. Zorko Prelovec, Kogej Ferdo II. viol. Dežela Avgust viola in Makuc Karel, čelo) igrал odlokme iz Smetanove operete „Prodana nevesta“ tako izborni, da burno odobravanje občinstva kar ni hotel prenehati in je moral kvartet dodati še barkarolo iz operete „Hoffmannove pripovedke“. Moški zbor je prednašal še narodne: „Ptički pojejo“, „Eua ptička prileta“, „Sarećica“, orkester pa potpri iz Verdijeve operete „Rigoletto“. Končno je mešan zbor zapel Sattnerjevo „Pozimi iz šole“. Ta zbor kakor tudi drugi, so bili pač najboljši dokaz, kaj se da doseči z resno voljo in nemornino vztajnostjo prirediteljev. Koncertu je sledila vesela igra s petjem v dveh dejanjih „Občinski možje iz Devete vasi“, ki jo je za to priliko spisal g. E. Gangl. Vse vloge so bile v rokah dijakov, ki so jih prav povoljno izvedli, saj jim je igrica, čeprav le „priložnostna“, podajala dovelj prilike, da pokažejo svoje zmožnosti. Obisk je bil od vseh strani zelo mnogočeben, da je gotovo večen donesel lep prebiteit podpornemu društvu, in to je bil tudi prvi namev večera.

— **Zabavni klub v Radovljici** predstavlja v soboto, t. l., ob 8 uri zvezder Ljubljanske slavnosti v poslopju »Stare šole«. Spored: Slavnostni način, županov Mokar s predigro. V sobotu pa na nečlane 1 K — **Citalnica v Slovenski Bistrici** je skenita prirediti v skenskem tečaju ciklus predavanj. Predavanje se vrati v nedeljo 17. t. m. G. Voril bude g. dr. Josip Vošnjak s predavanjebistriških razmerah pred 40 leti.

— **Zaradi ženske.** Oženjeni kramar Luka Karneša je imel s kočarjevo ženo Marijo Jazbec v Šesterah pri Ptiju že dalje časa ljubavno razmerje. Do Jazbecove je pa čutil nekaj gorce ljubezni tudi oženjeni višnjar Stefan Nerat, za kar je Karneša vedel in obljubil, da bo Nerata zaradi tega ubil. Ko je 7. oktobra Nerat Karneši zaradi teh besedi prijet in je bil Karneša brez orožja, ostalo je samo pri besedah. Pozneje je pa Karneša odšel domov po sekiro, vzel seboj prijatelja Božička in jo z njim mahnil k Jazbecu, kjer je bil Nerat. Tu je najprej začel mahati s sekiro po Jazbecovem, a njen mož mu je iztrgal sekiro. Nerat je v tem pobegnil po levti pod streho. Ko je Karneša jel vptiti, da jih še 16 pride za njim in je v istem trenutku stopil čez vežni prag Rožičkov, nstrelil je Nerat vanj, da se je takoj zgrudil. Zaslišavši strel, je divji Karneša planil po levti, a tu je znova počil strel in Karneša se je v prsi zadev zgrudil na tla. Nerat je bil zaradi budodelstva proti varnosti življenja obojen v desetmesečno ječo. Pripomniti je, da so imenuvani hudi ljudje vse vneti „Štajcer cijanci“ in torej ni prav nič čudno, če store dejanja, ravnonak navedena.

— **Poskušen samomor.** 22letna natakarica Ana Mikša v Mariboru se je naveličala življenja, zato je skočila te dni v Dravo. A sreča ji ni bila mila. Delaveci, ki regulirajo Dravo, so jo zgrabili in potegnili iz mrzle vode. Mikša se jim ni nič zahvalila, ampak bila precej jezna, da so jo motili v njenem namenu. Vzrok čina ni znani.

— **Podivjanost v ptujskem okraju.** Kake sadove rodi nemškotarstvo zlasti v ptujski okolici, kaže zopet nastopni slučaj. 24. septembra je nastal v gostilni Antonu Vaupotiču

v Budini pri Ptaju pretop, v katerem so vso pretepači dobili krvave rane. Najlabše se je pa godilo Simona Bešjaku, katerega sta Franc Janzevič v Valentini Kuhar iz Zabovcev na tla vrgla in s kamnom tolkla po glavi. „Štajcerova“ pristaša sta dobila prvi dva meseca, drugi pa tri meseca ječe.

— **Neprevidnost z revolvarjem.** V Ščitnici pri Brežicah se je posestnikov sin Iz. Urek igral pred hišo z revolverjem, no da bi se bil prepripral ali je nabasen. Revolver se je sprščil ter je krogla zadela 9letnega brata Ignacija, ki je vesel tega v bolnišnici umrl.

— **Za „čope“** je gospod Habjanič v Drevet pri Ptaju lovskemu pasniku Žalatiču, ker se je bal, da bi ga se bil prepripral ali je nabasen. Revolver se je sprščil ter je krogla zadela 9letnega brata Ignacija, ki je vesel tega v bolnišnici umrl.

— **Pol roke je odtrgal** slalomski stroj Karu Šantetu v Teharijih. Načrte ne bo obreval vsled prevelike izgube krvi.

— **Na zastavljenju krvi** je umrl v Celovcu stolni dekan Karl Elsler. Rabil se je na palcu desne roke in umrl v treh dneh.

— **Iz Voloske-Opatije.** Volitve so končane in v veseljem lahkogledamo na srečen izid, ki se je tako častno izvršil za hrvatsko-slovensko stranko. Izvoljeni so le naši, to je hrvatski kandidati v vseh III. razredih. Borba je bila samo za II. razred, katerega so hoteli Nemci na vsak način dobiti v svoje roke, a so pri tem strašno pogoreli. Zboblali so res svojo tekočino nemško stranko, katera pa, kakor se je pri volitvah videlo, se ne obstoja in najbrže tudi nikoli ne bude tako dozorela, da bi se mogla s uspom postaviti proti hrvatsko-slovenski stranki. Na dan volitve dne 11 decembra ob 9 ur zjutraj primanjala je ta ogromna nemška stranka pred občinsko poslopje na Volosko, ker so se vršale volitve. Bilo jih je, kakor da se je oblik odtrgal, ne, ne, pardon, bilo jih je samo 11, in ta enačitorija je hoteli dobiti v roke drugi razred! Revi! Pred volitvami so kričali in strašili, da je bilo slovka res kar nekoliko strah. Ali v ponedeljek so pokazali Nemci v Opatiji, da si sicer domisljujejo, da jih je precej in da bodo zmegali, ko pa pride odločni trenutek, morajo pa izvrgneti, da z njihovimi nameni ne bo nit. Voditelj je bil ogromne nemške stranke je bil seveda dr. Chon. Priprjal je seboj vse, ne sem mož, ampak vse, kar leže in kar gre. Ali ne bi bilo bolje, da so pusuli vse tiste doma, kateri niso mogli hoditi, kateri so takoreč prisneli v dvoran, in to vsi, da so pokazali, da jih je le enajst! Ko so bili volitve drugač načrta končane, in ko so Nemci videli, da ima hrvatsko-slovenska stranka 24 v avto, večne, pobrali so jo neumodoma iz dvorane in se tolažili med seboj, da bodo čes tri leta že bolje. Že pomajajo naj si opatiški privrzdanci Nemci, ki so prišli k nam kruh skočiti: dokler bodeta na čebi jadranske morje, stla bok ob bok Slovence in Hrvate, ujek brat i brat, iz njihove muke ne bude kruha! Kar se tisti Slovence in Hrvatovi, živeli v Voloskom in v Opatiji, pokazali so skoraj vsi, da so mirevsi vsak na svojem mestu, kader je treba rešiti trdnjava nad našimi sovražniki. Da so se nemške namere izjavile, pa še ni redeno, da je nemška nevarnost odbita za vselej. Kter pozavrdovatnost nemških krempljev, ki so si enkrat namenili oprijeti se katerega kraja, ta bo vedel, da bodo zdaj Nemci v Opatiji delati s podvojenimi silami, da si prikoplijo tekom česa nekaj mest v občinskem nastopu. Opatija je vendar eden izmed onih krajev, po katerem se Nemcem najbolj slne cede. Ako dobre kdaj Opatijo v svoje roke, potem naj Slovenci in Hrvati brez skrbi pobobejo svojo imovino in odrinjejo od svoje rodne zemlje. Da kdaj takega ne bo potreben, morajo Hrvati in Slovenci vedno zabitno puščati na straši, kajti sovražnik bo vsak čas skušal urenditi svoje cilje in nismene. Naše geslo na, pa boder: Iz sloge rastu male stvari, a nesloga vse pokvari.

— **Ostalski Slovenci.**

— **Poboden nasilnik** je 41letni Stefan Mervič iz Oseljana v Istri. V Gorici je v neki gostilni vrgel steklenco v svetliko, kosareo pa v drugo in ker gostje niso bili varni pred njim, so pokleni redarja, ki je izvršil svojo dolžnost. Sicer je pa Mervič zelo poboten človek in ga je videti na vseh bojnih potih. Dasi imma doma lepo premoženje, berači pri vsekm božepotoiku.

— **Boj med cigani.** Blizu Buj je ponoti napadil iz 17 mož obstoječa ciganska četa Levakovčev 13 glav brojčno cigansko družbo Hudorovičev s sekirami in gorjačami. Neki star cigan Hudorovičev je bil ubit, več mož te

dražbe pa je bilo hudo ranjenih. Deset ognov je zaprtih.

— **Pobognila sta pred nekoč** časom is Lubljane 18letni Alfons J. Germann in Ivan Sturm. Ščitna sta v Trst gledati morje, toda tamčno ponujeju ju je zatolila in zapustiti boda morala sinjo Adrijo in se z nepristoljnim spremstvom povrniti nazaj.

— **Mlad borač.** 10letni šolski učenec Anton Korodec iz Črnuč je bil včeraj zasađen, ker hodi v mestu borač. V nekem hlevu je za dečkom izginila tudi ura, a se ni dalo do gnosti, kdo je tat. Deček pravi, da ga v Lubljano pošiljajo borač starši. Deber nauk, še je njegova izjava resnična.

— **Preprečen ogenj.** Ko je danes zjutraj odprla v Kolodvorskih ulicah št. 26 gospa Rosčeva svojo trgovino, je bilo v njej polno dima. Ker pa ni bilo tam opaziti nobenega ognja, je takoj sumila, da je dim prišel iz poleg trgovine nabajajoče se trafeke, ki je bila še zaprta. Ko je poklesla domača in so trafeke odprli, je bruhal in nje dim. Tiči so razni papiri, oblike, razglednice in drugo. Ker se je ogenj še pravčasno opazil, ni posebne škode, pač pa bi bil lahko upeljal vse hišo, ko bi bila zadebla goretvata v potem v poleg trafeke nabajajoče se trgovini oblike. Kako se je uvelo, ni znano.

— **Mesrečna na železnici.** Danes zjutraj so pripravljali v detelinu bolnišnega železniškega čuvanja Jožef Ambrožiča iz Ležeč, kateremu je torni vlek zmedel na lev roki vse prste in ga tudi na glavi močno poškodoval.

— **Prepoden tat.** Danes zjutraj je zasadio čujoče osebje na južni železniški nekega neznanca, ki je hotel pri skladniču kasti, a haduk je imel ardo ter odnesal pete, še prednega je mogel podpraviti poklicani policejski organ. Menda si je tat hotel kaj nabrat za bližajoče se praznike, pa mu je ispodlelo, za kar bude vadel zvolec pozornemu železniškemu osebju in se gotovo več ne povrne.

— **Delavško gibanje.** Včeraj so se odprali z južnega kolodvora v Ameriko 4 H-vati in 3 Slovenci. V H-b je šlo 25, v Hrušco 19, na Jesenice 17, nazaj je pa prišlo 29 Hrvatov.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi junčevske koncert v »Narodni kavarnač« (Gospodske ulice). Začetek ob 9 uri. Vstop prost.

— **Majnovejše novice.** — Novi ogrski kardinal Jos. Samassa spremlja danes na Dunaju kardinalski klobuk. Prinese mu ga iz Roma papežev legat Zapletal.

— **Za sekundarnega zdravnika v bolnišnici v Badenu** je imenoval občinski svet gospo dr. Marijo Schuhmeister z Dunaja.

— **Nadvojvoda Oton** je nevarno bolan. Bil je operiran v vratu.

— **Kanibali med Nemci.** V Wrefeldu pri Würzburgu je 23letni oskrbniški Margaret Balz zavila svojega 4letnega otroka, mu odrezala glavo, izrezala srce in pljuča ter si obro skuhala za kosilo.

—

